

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellista rahoitussuunnitelmaa 2023 ja 2024 EAKR-, ESR+- ja JTF-rahoitusta koskeva esitys

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 21.10.2022 § 82
2/15.03.00.00/2022

Valmistelija

Merja Olenius, sp. etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

Esittelijä: Kehittämisohtaja Merja Olenius

Sihteeristö esittää rahoitussuunnitelmaa vuosille 2023 ja 2024 maakunnan yhteistyöryhmälle hyväksyttäväksi.

Päätös

Sihteeristö esittää rahoitussuunnitelmaa vuosille 2023 ja 2024 maakunnan yhteistyöryhmälle hyväksyttäväksi.

Kirsi Kosunen poistui kokouksesta klo 14:58.

Selostus

UUDISTUVA JA OSAAVA SUOMI 2021–2027 EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN OHJELMAN ALUEELLISTEN RAHOITUSSUUNNITELMIEN VALMISTELU VUOSILLE 2022–2024

Alueellisia rahoitussuunnitelmia 2023 ja 2024 EAKR-, ESR+- ja JTF-rahoitusta koskeva esitys laaditaan yhteistyössä maakuntaliiton ja Ely -keskuksen toimesta ja käsitellään lokakuun MYRsissä.

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021, toimeenpanolaki) 20 §:n mukaan maakunnan yhteistyöryhmän tehtäviin kuuluu hyväksyä toimeenpanolain 29 §:n 3 momentissa tarkoitettu EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet. Rahoitussuunnitelmissa kuvataan Suomen alue- ja rakennepolitiikan varojen alueellinen kohdentaminen. Rahoituksen kohdentaminen kuvataan toimintalinjoittain, erityistavoitteittain ja viranomaisittain seuraavaksi kahdeksi vuodeksi hallintoviranomaisen ilmoittaman maakunnittaisen kulmaluvun perusteella. Ehdotus on tarkoitettu otettavaksi huomioon varojen jakoa valmisteltaessa. Hallintoviranomaisella on oikeus poiketa alueiden ehdotuksesta ohjelman täysipainoisen toteutumisen varmistamiseksi. Lisäksi suunnitelmassa ilmoitetaan arvio kuntarahoituksesta ja muusta julkisesta rahoituksesta toimintalinjoittain, erityistavoitteittain ja viranomaisittain.

Rahoitussuunnitelmassa voidaan esittää myös mahdollinen varojen kohdentaminen ylimaakunnalliseen toimintaan ja ilmoittaa tähän toimintaan sovittu välittävä toimielin. Maakuntien liitot vastaavat Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelusta. Liitot tekevät valmistelun tiiviissä yhteistyössä erityisesti ELYkeskusten kanssa, mutta myös muiden alueellisten kumppaneiden kanssa. Rahoitussuunnitelman valmistelussa keskeistä on yhteistyö ELY-keskusten kanssa siten, että myös alueella välittävänä toimielimenä toimiva ELY-keskus on mukana keskusteluissa. Euroopan komissio on hyväksynyt Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 toukokuussa 2022. Ohjelman käynnistymisestä kerrotaan tarkemmin kirjeessä 2.11.2021 VN/8739/2019-TEM-144. Ajankohtaista materiaalia ohjelman käynnistymisestä tallennetaan AURA-

aineistopankkiin, joka on mm. ohjelman välittävien toimielinten käytössä oleva Tiimeri-tila.
1.

Alueellisia rahoitussuunnitelmia 2023 ja 2024 EAKR-, ESR+- ja JTF-rahoitusta koskeva esitys Vuosien 2023 ja 2024 täytettävät rahoitustaulukot ovat olleet kirjeen liitteinä 1a ja 1b. Vuosien 2023 ja 2024 alueellista EU-rahoitusta koskevat indikatiiviset esitykset laaditaan toimintalinjoittain ja erityistavoitteittain kaikkien maakuntien liittojen ja ELY-keskusten osalta. Taulukoihin 1a ja 1b sisällytetään kulmalukujen (liitteet 2a ja 2b) mukaiset myöntämisvaltuuksien määrät (milj. euroa).

Rahoitussuunnitelmissa käsitellään EAKR- ja ESR+- ja JTF-rahoitusta. Rahoitussuunnitelma koskee vain EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelman alueellista osiota. Kestävän kaupunkikehittämisen ja valtakunnallisten teemojen rahoitusta ei käsitellä alueellisissa rahoitussuunnitelmissa. Kestävää kaupunkikehittämistä tukeviin toimenpiteisiin maakunnassa kohdennettava ESR+- rahoitus ilmoitetaan liitteen 1 taulukossa omassa sarakkeessaan toimintalinjan 4 erityistavoitteissa. Osarahoitussuhteina käytetään muutoinkin ESR+:ssä käytettäviä osarahoitussuhteita.

EU:n ja valtion rahoituksen lisäksi ilmoitetaan arvio kuntarahoituksesta ja muusta julkisesta rahoituksesta. EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelman kansallisesta julkisesta rahoituksesta valtion vastinrahoitus kattaa 75 % ja 25 % on kunta- ja muuta julkista rahoitusta. Hankkeiden käynnistyksen tukemiseksi kuntarahan vaateesta voidaan joustaa hankkeiden, toimintalinjojen ja rahastojen välillä. Omarahoitusta edellytetään hankkeilta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Ennen yhteistyöryhmien päätöksiä rahoitussuunnitelmien esitykset tulee toimittaa RRELY-keskusten ja Etelä-Suomessa (Kanta-Häme, Kymenlaakso, Päijät-Häme, Varsinais-Suomi) Uudenmaan liiton tarkasteluun. Myös suuralueittain koordinoitu tarkastelu esim. kunta- ja muun julkisen rahoituksen joustojen toteuttamisen näkökulmasta on tarpeen. EU-osarahoitussuhde riippuu rahoituksen alueluokasta. Toimintalinjoilla 1, 2 ja 4 siirtymäalueiden (muu Suomi pl. Uusimaa) ja pohjoisen harvan asutuksen alueen (IP-alue) EU-osarahoitussuhde on 60 % julkisesta rahoituksesta. Kehittyneiden alueiden (Uudenmaan maakuntakehys) EUosarahoitussuhde on 40 % julkisesta rahoituksesta.

EAKR-toimintalinjalla 3 on ainoastaan pohjoisen harvan asutuksen alueen rahoitusta (EU-osarahoitussuhde 60 %). ESR+-toimintalinjalla 5 EU-osarahoitussuhde on kaikissa alueluokissa 95 %. JTF-rahoitus kohdistuu kokonaisuudessaan EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelman alueelliseen osioon sekä siirtymäalueluokkaan, jossa EU-osarahoitussuhde on 70 % julkisesta rahoituksesta. Vuosien 2023 ja 2024 rahoitussuunnitelmien laadinnassa maakuntien tulee pääsääntöisesti käyttää seuraavia toimintalinjojen ja erityistavoitteiden osuuksia (prosentit EU-rahoituksen osuuksia): EAKR: TL 1 (IP 62 %, ELSA 67 %): ET 1.i: 42,5 %, ET 1.ii: 15 % ET 1.iii: 42,5 % EAKR: TL 2 (IP 30 %, ELSA 33 %): ET 2.i: 42,5 %, ET 2.iv: 15 % ET 2.vi: 42,5 % EAKR: TL 3 (IP 8 %): ET 3.ii 100 % ESR+: TL 4 (93 %): ET 4.a: 35 %, ET 4.g: 35 % ET 4.h 30 % ESR+: TL 5 (7 %): ET 5.h: 100 %

Tulosvastuun varmistamiseksi maakuntia pyydetään asettamaan maakuntakohtaiset tuotos- ja tulostavoitteet kumulatiivisesti vuosille 2021–2023. Tulostavoitteiden pohjana käytetään indikaattoreita ohjelmatasolla. Niiden pohjalta lasketaan maakunnan rahoitusosuuden mukainen osuus tavoitteista. Ohjelma-asiakirja asettaa minimitalvoitteen ja maakuntien asettamien tavoitteiden tulee olla tätä kunnianhimoisempia. Lähtökohtaisesti tavoitteiden on pyrittävä selkeästi kunnianhimoisempaan tavoiteasetantaan kuin ohjelma-asiakirjan minimiosuuden pohjalta maakunnalle on laskettavissa EAKR:n osalta. Myös ESR+:n osalta on arvioitava ohjelmaan asetettuja prosentuaalisia tavoitteita kyseisen maakunnan osalta ja pyrittäväselkeästi kunnianhimoisempaan tavoiteasetantaan. Maakuntakohtaiset tuotos- ja tulostavoitteet kumulatiivisesti asetetaan samassa aikataulussa rahoitussuunnitelman kanssa 31.10.2022 mennessä.

